

20. MİLLÎ EĞİTİM ŞÛRASI KARARLARI

TEMEL EĞİTİMDE FIRSAT EŞİTLİĞİ

Okul Öncesi Eğitimin Yaygınlaştırılması

1. Beş yaş okullaşma oranının kısa vadede %100'e ulaştırılması için gerekli fiziki, beşerî ve mali imkânlar sağlanmalıdır. Ayrıca 3-4 yaş için de eğitime erişim imkânları artırılmalıdır. Daha erken yaşlarda (0-3 yaş) bütüncül, kapsayıcı ve entegre bir yaklaşımla erken çocukluk eğitimine ve bakım hizmetlerine erişim sağlanması için çalışmalar yapılmalıdır.

2. Okul öncesi eğitim kurumlarında okul öncesi öğretmenliği lisans mezunu okul öncesi öğretmenler istihdam edilmelidir. Okul öncesi öğretmenlerinin yanı sıra öğrenci sayısına bakılmaksızın okul psikolojik danışmanı, çocuk gelişim uzmanları, destek eğitim personeli/usta öğretici, güvenlik görevlisi ve yardımcı hizmetli istihdam edilmelidir.

3. Dezavantajlı bölgeler ve gruplara yönelik okul öncesi eğitime erişimi kolaylaştırmak için bölge ve ailelerin ihtiyaçlarına yönelik farklı modeller (gezici öğretmen sınıfı, gezici sınıf, taşıma merkezi ana sınıfı, yaz eğitimi, taşınabilir eğitim, ev temelli eğitim, toplum temelli erken müdahale modeli, mobil anaokulu vb.) kendi standartları geliştirilerek kullanılmalıdır.

4. Okul öncesi eğitime kazandırılacak mekânların (okul binası, sağlık merkezleri, belediye binaları vb. kurum binaları) olması durumunda taşınabilir eğitim yerine yerinde eğitim öncelikli olarak değerlendirilmelidir.

5. Hayırseverlerden gelecek desteklerin öncelikle okul öncesi eğitim alanına yönlendirilmesi teşvik edilmelidir.

6. Belediyelerin kaynakları oranında öncelikle okul öncesi eğitim kurumları olmak üzere tüm eğitim kurumlarının yapım, onarım, bakım ve temizlik gibi ihtiyaçlarının giderilmesine ve okul öncesi eğitimde erişimi kolay arsa tahsisine yönelik katkılarının artırılması sağlanmalıdır.

7. Coğrafi, bölgesel ve sosyo-ekonomik düzey dikkate alınarak okul öncesi eğitimin önemine ve eğitime erişim fırsatlarına ilişkin farkındalık çalışmaları (kamu spotu vb.) artırılmalıdır ve bu konuda aileyi bilgilendirici materyaller oluşturularak aile desteklenmelidir.

8. İşletmeler, kamu kurumları ve özel kurumlarda kreş, yuva gibi kurumların Millî Eğitim Bakanlığının belirlediği standartlara göre açılması, izlenmesi ve denetlenmesi sağlanmalıdır.

9. Okul öncesi eğitimde okul aile iş birliği modelinin geliştirilip uygulanması, ailelerin desteklenmesi ve aile eğitimlerinin yaygınlaştırılması sağlanmalıdır.

10. Okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılmasında nicelik ve nitelik birlikte düşünülmelidir. Bu kapsamda okul öncesi eğitimi kurumlarının eğitim materyalleri, program, sınıf içi, sınıf dışı ortam ve personele ilişkin kalite standartları güncellenmeli ve yaygınlaştırılmalıdır.

11. Okul öncesi öğretim programında çocuğun gelişim düzeyi dikkate alınarak din, ahlak ve değerler eğitimi yer almalıdır.

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetlerinin İyileştirilmesi

12. 37-78 aylık özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin öncelikle kaynaştırma ve bütünleştirme yoluyla eğitime katılımları sağlanmalı ve bununla ilgili gerekli tedbirler alınmalıdır.

13. Özel eğitimin önemine ve özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitime erişim hakkına ilişkin toplumsal farkındalık çalışmaları yaygınlaştırılmalı ve ayrımcılık yasağı ihlallerine karşı gerekli önlemler alınmalıdır.

14. Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için öncelikle destek eğitim odaları olmak üzere tüm eğitim ortamında sunulan hizmetler evrensel tasarım ilkeleri dikkate alınarak geliştirilmeli ve materyal açısından da zenginleştirilmelidir. Kaynaştırma-bütünleştirme yoluyla eğitim hizmetlerinden yararlanan öğrencilerin öğretim ihtiyaçlarına uygun destek hizmetleri geliştirilmeli ve bu hedef doğrultusunda özel eğitim servisleri oluşturulmalıdır.

15. Bedensel engelli öğrencilerin ihtiyacına uygun olarak düzenlenmiş servis araçları ve uygun personel ile taşıma hizmeti sağlanmalıdır.

16. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin erişilebilirliğini artırmak için uygun hizmet alanlarında alternatif destek modelleri (gezici RAM, teknoloji ürünleri vb.) yaygınlaştırılmalıdır.

17. Kronik rahatsızlığı ve süreğen hastalığı olan öğrenciler için uzaktan canlı dersleri de içerecek harmanlanmış (hibrit) eğitim modelleri geliştirilmelidir.

18. Kaynaştırma/bütünleştirme yolu ile eğitim gören tüm özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için ihtiyaç hâlinde destek eğitim personeli ve/veya kolaylaştırıcı kişi görevlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

19. Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin gelişiminin desteklenmesi ve millî, manevi, ahlaki, insani ve kültürel değerlerin kazandırılması için kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, sivil toplum örgütleri ve özel sektörle sürdürülebilir iş birlikleri sağlanarak projeler geliştirilmeli; sosyal, kültürel, sanatsal, sportif vb. faaliyetler artırılmalıdır.
20. Tüm eğitim kademelerinde ve sınıf seviyelerinde rehberlik hizmetleri güçlendirilmelidir. Bu bağlamda tüm kademelerde her okul için en az bir (1) rehber öğretmen/psikolojik danışman normu oluşturulmalı ve her sınıf düzeyinde haftalık ders çizelgelerinde sınıf rehberlik dersine yer verilmelidir. Bu hizmetlere yönelik tanıtım ve bilgilendirme çalışmaları artırılmalıdır.
21. Aile, okul yönetimi, öğretmen, rehber öğretmen/psikolojik danışman ve diğer uzmanların (okul ve/veya aile talebi doğrultusunda) iş birliği ile tüm sınıf düzeylerindeki öğrenciler için farklı kaynaklardan formal ve informal değerlendirme yöntemleri kullanılarak edinilen bilgiler e-Okul üzerindeki portfolyolara işlenmelidir.
22. Özel yetenekli öğrencilerin okul ortamında zenginleştirilmiş programlarla desteklenmesi sağlanmalıdır.
23. Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin mesleki eğitimlerinde yetenek ve becerileri dikkate alınarak istihdamına yönelik çalışmalar yapılmalıdır. Bu doğrultuda çeşitli istihdam modellerinin yaygınlaştırılmasına yönelik iş birlikleri geliştirilmelidir.
24. Özel yetenekli öğrencileri tanılama sürecinde yaratıcılık ve/veya üretkenlik becerileri değerlendirme sürecine dâhil edilmelidir.
25. Rehber öğretmen/psikolojik danışmanların uzaktan da psikolojik danışma ve rehberlik hizmeti sunabilmelerine yönelik çalışmalar geliştirilmelidir.
26. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri millî kültürümüz medeniyetimiz ve evrensel değerler dikkate alınarak yürütülmelidir.
27. Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinin nüfus, ulaşım vb. kriterler dikkate alınarak belli merkezlerde yoğunlaşmasının önüne geçilmesi sağlanmalı ve hiç kurum olmayan yerleşim yerlerinde açılması özendirilmelidir.
28. Özel eğitim, rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine yönelik uluslararası sözleşmelerle uyumlu gerekli mevzuat düzenlemeleri yapılmalıdır.

29. Çocukların eğitsel ve sosyal iletişim süreçlerinde olumsuz etkiler ve zararlı alışkanlıklardan uzak tutulmasını sağlamak amacıyla oluşturulan Güvenli Eğitim İletişimi kavramının geliştirilmesi ve bu kapsamda eğitim programları oluşturularak eğitimler verilmesi sağlanmalıdır.

30. Çocuk Koruma Kanunu kapsamında bildirimde bulunan kamu personeli hukuki süreçlerde desteklenmelidir.

31. Çocuğun yaş ve gelişim özellikleri dikkate alınarak bağımlılık yapıcı etkenlerle ilgili eğitsel içerikler hazırlanmalıdır.

Temel Eğitime Erişimin ve Eğitimde Niteliğin Artırılması

32. Okullarda ücretsiz öğle yemeği veya beslenme desteği sağlanmalıdır.

33. Eğitime erişimi desteklemek amacıyla şartlı eğitim yardımlarının miktarı artırılmalıdır.

34. Ailelerin eğitim öğretim sürecine etkin katılımını ve iş birliğini sağlamak için aile eğitimlerine daha fazla yer verilmeli ve farklı uygulamalar (TV programları, dijital ve eğitsel yayınlar, mobil uygulamalar vb.) geliştirilmelidir.

35. İhtiyacı olan öğrencilere araç gereç ve teknik bakım onarım desteği sağlanmalıdır.

36. Öğrencilere bilgisayar ve tablet vb. teknolojik aletlerde vergi indirimi sağlanmalıdır.

37. Derslik yapımında ve planlamasında kentsel ve kırsal yerleşim sistemlerindeki hareketlilik ve nüfus projeksiyonu dikkate alınmalıdır. Ayrıca şehir imar planları, kentsel dönüşüm ve toplu konut planlamalarında öncelikle okul öncesi eğitim ve ilkokul olmak üzere eğitim kurumları tesis edilmelidir.

38. Yüz yüze eğitime ve öğretime engel olacak hâllerde (salgın hastalıklar, afet durumu, süregelen hastalık durumu vb.) eğitim öğretim sürecinin kesintisiz devam etmesi için uzaktan eğitim, dijital altyapı ve alternatif erişim imkânlarını artıracak tedbirler alınmalıdır.

39. Erişilebilirliği sağlamak amacıyla eğitim kurumları evrensel tasarım ilkelerine uygun hâle getirilmelidir.

40. Tüm eğitim kademelerinde, coğrafyaya uygun, eğitimi destekleyici oyun alanı ile okul bahçeleri oluşturulmalıdır. Fiziksel aktiviteyi artırmak amacıyla tüm çocukları kapsayan spor alanları oluşturulmalı ve bu alanda kullanılacak malzemeler sağlanmalıdır.

41. Öğrencilerin öğrenme yaşantılarının zenginleştirilmesi için okul dışı öğrenme imkânlarının oluşturulması ve desteklenmesi sağlanmalıdır.
42. Öğrencilere okuma kültürü kazandırmak için tüm paydaşları kapsayan çalışmalar yapılmalıdır. Bu çerçevede okul ve kütüphane iş birlikleri de artırılmalıdır.
43. Eğitim öğretim hizmetlerinin daha etkili sürdürülmesi için her okulun ihtiyaçlarının karşılanmasında dezavantajlı okullar öncelenecek okula özgü esnek bütçe sağlanmalıdır.
44. Dezavantajlı bölgeler başta olmak üzere tüm okullarda fiziki kapasite, donatım malzemeleri, eğitim materyalleri, spor tesisleri, kütüphane, dijital içerikler vb. iyileştirme çalışmaları yapılmalıdır.
45. Risk altındaki ve dezavantajlı öğrencilerin eğitime erişimi ve devamını sağlamaya yönelik teknik ve yapısal düzenlemeler iyileştirilmelidir. Çocuk işçiliği, mevsimlik tarım işçiliği, göçmenlik gibi nedenlerle yaşanan devamsızlık ve okul terki sorunlarının çözümüne yönelik ilgili diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliğiyle tedbirler geliştirilmelidir.
46. Tüm öğrencilere ders kitaplarının yanında yardımcı kaynaklar ve tamamlayıcı materyaller ücretsiz olarak verilmelidir.
47. Tüm öğrencilerin akademik performansları periyodik takip edilmelidir. Dezavantajlı bölgeler başta olmak üzere ihtiyacı olan tüm öğrencilerin destekleyici/tamamlayıcı eğitim hizmetlerinden yararlanması sağlanmalıdır.
48. İl ve ilçe merkezlerinde spor salonu, yüzme havuzu, laboratuvar ve kütüphaneler gibi alanların kullanımı yaygınlaştırılmalıdır.
49. Öğrencilerimizi bilim ve teknolojiyle deneyim yoluyla tanıştırmak, ilgi alanlarını çeşitlendirmek, bilimsel bakış açısı kazandırmak amacıyla bölgesel ve yerel bilim ve doğa merkezleri yaygınlaştırılmalı ve ilgili deneyim programları geliştirilerek uygulanmalıdır.
50. Kırsal alandaki çocuklar başta olmak üzere öğrencilerin kültürel gelişimleri için tiyatro, sergi, müze gezisi vb. kültürel faaliyetler kapsamında etkinlikler yapılmalı; gezici tiyatro, sergi vb. ücretsiz olarak düzenlenmelidir.
51. İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Bursluluk Sınavı'na giriş koşulları daha çok öğrenciyi kapsayacak şekilde genişletilmeli ve burs verilen öğrenci sayısı artırılmalıdır.

52. Eğitim kurumlarına uzman kütüphaneci, sağlık personeli (hemşire), teknik eleman, temizlik ve güvenlik personeli istihdam edilmelidir.

53. Ortaokullarda seçmeli ders uygulaması yeniden yapılandırılarak daha işlevsel hâle getirilmelidir.

54. Teknolojinin eğitime entegrasyonunun sağlanması için iyi örnekler ve uygulamaların paylaşıldığı öğretmen kılavuz kitapları hazırlanmalı ve çevrim içi içerikler göz önünde bulundurularak çeşitlendirilmeli ve iyileştirilmeler yapılmalıdır.

55. Okullarda sağlık taramaları yaygınlaştırılmalı ve tarama sonuçlarına göre sağlık hizmetleri sağlanmalıdır.

56. Her derste düşünme becerilerinin geliştirilmesi için etkinlikler üretilmelidir.

57. Okullarda bulunan kütüphanelerin içerikleri zenginleştirilmeli ve çeşitliliği kaynak da ayrılarak artırılmalıdır. Okul kütüphaneleri kamu kurum ve kuruluşlarının dergi, kitap, dijital yayınları ile desteklenmelidir ve yurt dışındaki Türk öğrencilerin kullanımına da açılmalıdır.

58. Okullarda yardımcı hizmetler için hizmet alımı tekrar devreye sokulmalıdır. Hizmetli personel sayılarının artırılması ve çalışma süresinin uzatılması sağlanmalıdır.

Eğitim Sisteminin Kalitesinin İzlenmesi

59. Tüm öğrencilerin akademik ve sosyal-duygusal gelişimlerini yakından takip etmek için öğretim programlarındaki hedefler dikkate alınarak bilimsel çalışmalara dayalı yeterlikler belirlenmelidir.

60. Okul öncesi eğitimden başlamak üzere öğrencilerin tanımlanan yeterliklere ne derece ulaştıklarını anlamak için ulusal izleme ve değerlendirme çalışmaları geliştirilerek sürdürülmelidir. Kurumsal izleme ve değerlendirme de bu kapsamda düşünülmelidir. Bu bağlamda Türkçe ve yabancı dil derslerine ilişkin programlarda öngörülen dil becerileri kapsayacak şekilde izleme yapılmalıdır. Ayrıca öğrencilerin okuma, matematik ve fen alanlarında temel yeterlik seviyesine erişebilmeleri için destek mekanizmaları oluşturulmalıdır.

61. Tüm eğitim kademelerinde öğrencilerin devamsızlık ve okul terklerine ilişkin ayrıştırılmış verilere (bölge, il, kültürel ve sosyal-ekonomik vb.) dayalı, kapsamlı bir izleme çalışması yapılmalıdır. Bu çalışmalar için ilgili bakanlıklarla kurumsal iş birlikleri geliştirilmelidir.

62. Dezavantajlı koşullarda bulunan çocukların eğitim sistemine katılımının sağlanması için yerel düzeyde kamu, kurum ve kuruluşlar ve ilgili STK'lar arasında etkili iş birliklerin oluşturulacağı bir takip ve destek sistemi geliştirilmelidir.

63. Temel eğitimde bir şubede bulunması gereken eğitim materyalleri standartlarının oluşturularak mevcut okul öncesi ve ilköğretim kurumları standartlarına eklenmeli ve bu standartlar temelinde sistematik izleme çalışmaları yapılmalıdır.

64. Erken çocukluk dönemindeki risk gruplarını belirlemek için tarama ve periyodik değerlendirmeler yapılmalı ve sonuçlar çerçevesinde erken müdahale programları hazırlanmalıdır.

MESLEKİ EĞİTİMİN İYİLEŞTİRİLMESİ

Mesleki Eğitimin Genel Yapısının Güçlendirilmesi

65. Resmî ve özel tüm mesleki ve teknik eğitim kurumlarında ulusal ve uluslararası sektörlerin ihtiyaçları doğrultusunda yeni programlar açılmalı ve mevcut öğretim programlarının güncellenmesi sağlanmalıdır.

66. Yabancı dil ağırlıklı mesleki eğitim programları yaygınlaştırılarak hazırlık sınıfı bulunan Anadolu teknik programlarda verilen meslek derslerinin en az %30'u yabancı dilde verilmelidir.

67. Farklı kurum ve kuruluşlarca yürütülen meslek edindirme ve belgelendirme faaliyetlerinin mesleki eğitim veren okul/kurumlar tarafından yürütülen programlar ile uyum ve entegrasyonu sağlanmalıdır.

68. Mesleki ve teknik eğitim kurumlarının fikri ve sınai mülkiyet hakları konusundaki farkındalığı artırılmalı ve okullar patent, faydalı model, marka ve tasarım tescili konularında teşvik edilmelidir.

69. İş gücü piyasasında ihtiyaç duyulan becerilere yönelik kısa süreli ulusal tanınırlığı olan mesleki ve teknik eğitim programları düzenlenmelidir.

70. Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin meslek edinimine ilişkin teorik ve uygulamalı eğitimler zenginleştirilmelidir.

71. Mesleki teknik Anadolu liselerinde sınıf geçme ve sınav sistemi modüler eğitim sistemine göre tasarlanmalıdır.

72. Mesleki eğitimin tüm paydaşlarına yönelik ahilik kültürü ve fütüvvet geleneğine ilişkin farkındalığı artıracak faaliyetler yapılmalıdır.

73. Mesleki ve teknik eğitim kurumlarında araç-gereç, bina, altyapı eksiklerini ortaya koyacak bir izleme ve değerlendirme modeli geliştirilmelidir. Tespit edilen eksikliklerin giderilmesine yönelik kamusal destekler artırılmalı ve özel sektör destekleri teşvik edilmelidir.

74. Özel mesleki ve teknik Anadolu liselerinde en az bir yöneticinin atölye, laboratuvar ve meslek dersleri alanından olması sağlanmalıdır.

75. İl/İlçe millî eğitim müdürlüklerinde, mesleki ve teknik eğitimden sorumlu müdür yardımcısı ve/veya şube müdürü atölye, laboratuvar ve meslek dersleri alanından görevlendirilmelidir.

76. Özel mesleki ve teknik eğitim kurumlarının tamamı Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan donatım standartlarına uygun hâle getirilmelidir.

77. Meslek Odaları ile Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri bütçelerinden mesleki eğitime pay ayrılması sağlanmalıdır.

78. Resmî ve özel tüm mesleki ve teknik eğitim kurumları ile yükseköğretim kurumları bünyesindeki meslek yüksekokulları arasındaki geçişler, beceri mükerrerliğini azaltacak ve verimliliği artıracak şekilde yeniden düzenlenmelidir. Birbirinin devamı niteliğindeki programların güncellenmesinde meslek standartları (seviye 4-5-6 mesleki yeterlikleri) dikkate alınarak Millî Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu iş birliği içinde program geliştirme çalışmaları yapılmalıdır.

79. Mesleki eğitim kurumlarının TİKA, Türkiye Maarif Vakfı, Yunus Emre Enstitüsü, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı gibi yurt dışında faaliyet gösteren kurumlarla iş birlikleri güçlendirilmelidir.

80. Döner sermaye işletmeleri ihalelere teklif verirken geçici ve kesin teminat sunumundan muaf tutulmalıdır.

81. Döner sermaye kapsamında elde edilen gelirlerin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılmalı ve bu kapsamda üretilen ürünlerin satışı için etkin mekanizmalar kurulmalıdır.

82. Atölye/meslek derslerinde grup sayısı belirlenirken alanların özellikleri gözetilerek bütün sınıf seviyelerinde öğretmen başına düşen öğrenci sayısı azaltılmalıdır.

83. Mesleki ve teknik eğitim ile ilgili okul yöneticileri ve denetimde görevli müfettişlerin atanmasında atölye ve meslek dersleri öğretmenlerine öncelik verilmelidir.

84. Mesleki eğitim kurumlarımızın ulusal ve uluslararası rekabet gücünü desteklemek için mesleki eğitim alanındaki ulusal ve uluslararası faaliyetlere katılımları teşvik edilmelidir.

Mesleki Eğitimde İnsan Kaynağının Güçlendirilmesi

85. Mesleki ve teknik eğitimde kalitenin artırılması ve öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla yurt içi ve yurt dışı paydaşlarla iş birliği içerisinde sektörel mükemmeliyet merkezleri kurulmalıdır.

86. Mesleki ve teknik ortaöğretimde atölye ve laboratuvar öğretmenlerine, ihtiyaç hâlinde yakın alanlarda da görev alabilmelerini temin edecek şekilde mesleki gelişim imkânları sağlanmalıdır.

87. Özel eğitime ihtiyacı olan ve kaynaştırma kapsamındaki öğrencilerin işletmelerde beceri eğitimi ve staj imkânlarından yeterince faydalandırılmaları amacıyla teşvikler uygulanmalıdır.

88. Meslek lisesinden mezun olan öğrencinin beceri eğitimi/staj yaptığı işletmede istihdam edilmesi durumunda ilgili işletmeye vergi ve SGK prim indirimi gibi teşvik edici uygulamalara gidilmelidir.

89. Meslek lisesi öğrencilerine yurt dışı staj için maddi kaynaklar sağlanmalıdır.

90. Okul personeli, iş güvenliği kapsamında iş kazalarına karşı mali sorumluluk sigortası kapsamına alınmalıdır.

91. Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında eğitim alan öğrenciler tüm sigorta kollarına dâhil edilmeli ve bu süre emekliliğe sayılmalıdır.

92. Mezun takip sistemi geliştirilmeli ve işlevsel hâle getirilmelidir.

93. Mesleki ve teknik eğitimin öğretmen ihtiyacını karşılamak üzere sayılı sayıda mesleki ve teknik eğitim enstitüsü kurulmalıdır.

Mesleki Eğitimin İtibarının Artırılması

94. Okul öncesinden yükseköğretime tüm öğrencilerin sahip olduğu potansiyeller doğrultusunda kariyer planlama temelli mesleki yönlendirme faaliyetlerine yönelik bir model geliştirilmeli ve uygulamaya konulmalıdır.

95. Mesleki ve teknik eğitimin özendirilmesi için başarılı öğrenciler başta olmak üzere tüm öğrencilere sağlanan burs ve diğer imkânlar artırılmalıdır.

96. Kitle iletişim araçlarıyla meslek liselerine yönelik tanıtımlar gerçekleştirilmeli ve meslek lisesinden mezun başarılı kişileri ön plana çıkaracak etkinlikler yapılmalıdır.

ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ GELİŞİMİ

Öğretmen Yetiştirmenin İyileştirilmesi

97. Öğretmen yetiştiren yükseköğretim kurumlarında öğretim programları ve ders içerikleri; alan bilgisi ve becerisi, eğitim felsefesi, öğretim strateji, yöntem ve teknikleri yönünden gözden geçirilmeli; yapılacak iyileştirme iş ve meslek ahlâkı, ortak kültürel miras, millî ve evrensel değerler, toplumsal çeşitlilik ve zenginlik ile kapsayıcılığa sahip, küresel gelişmelere cevap verecek ve insanı merkeze alacak şekilde gerçekleştirilmelidir.

98. Öğretmen yetiştirme programlarında öğretmenlik uygulamalarının etkinliği, verimliliği ve çeşitliliği artırılmalıdır. Bu kapsamda öğretmen yetiştiren kurumlar ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı resmî ve özel öğretim kurumları arasında güçlü iş birlikleri kurulmalıdır.

99. Öğretmenlik programlarının yeterlik alanları yeni ihtiyaçlar (küresel ve teknolojik gelişmeler, iklim değişikliği, ekolojik krizler, göç, doğal afet, acil durumlar vb.) dikkate alınarak güncellenmelidir.

100. Öğretmenlerin yetişmesinde niteliği artırmak amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu, üniversiteler, ilgili kamu, özel ve sivil toplum kuruluşları arasında koordinasyon ve iş birliği artırılmalı ve disiplinler arası çalışmalar geliştirilmeli; öğretmen yetiştiren kurumların kontenjanları, öğretmen ihtiyaçları veri temelli, nitelik ve niceliği dikkate alarak belirlenmelidir.

Öğretmenlerin Mesleki Gelişiminin Desteklenmesi

101. Öğretmenlerin mesleki gelişim programları ihtiyaçlara göre sürdürülebilir ve yenilenebilir olarak yeniden yapılandırılmalı; yetişkin eğitim ilkelerine uygun, okul, ilçe, il eğitim kurulları ve zümreleri daha işlevsel hâle getirilmelidir.

102. Öğretmenlerin mesleki gelişim programları güncel ihtiyaçlar temelinde belirlenmelidir. Bu kapsamda teknoloji, uzaktan eğitim, harmanlanmış eğitim, çevrim içi psikolojik danışmanlık, özel eğitim ve kaynaştırma eğitimi, yabancı dil, bağımlılıkla mücadele, temel sağlık bilgisi, afet yönetimi ve acil durum eğitimleri verilmelidir. Hizmet içi eğitimler yüz yüze, uzaktan ve harmanlanmış olarak çeşitlendirilmelidir.

103. Öğretmenlerin mesleki gelişiminde okul yöneticilerinin öğretimsel liderlik becerileri geliştirilmelidir.

104. Millî Eğitim Bakanlığında çalışan personel sayısı ile orantılı mesleki gelişim bütçesi oluşturulmalı ve bütçe tertibinde bu adla yer alması sağlanmalıdır.

105. Belli aralıklarla ve merkezî olarak uygulanan mesleki gelişim programlarına ilaveten eğitim öğretim süreci içerisinde kurum türlerine göre öğretmen ve yöneticilerin kendi mahallinde mesleki gelişim programlarından sürekli olarak faydalanmaları sağlanmalıdır.

106. Mesleki gelişim programları öğretmenlerin kariyer gelişimini destekler nitelikte planlanmalıdır. Bu bağlamda bölgenin, okulun ve öğretmenin gereksinimlerine uygun şekilde gelişim planları uygulamaya konulmalıdır. Öğretmenler, atandıkları bölge ve okulun sosyolojik, ekonomik, kültürel vb. şartlarına göre uyum ve mesleki gelişim programı eğitimine tabi tutulmalıdır.

107. Öğretmenler ve diğer Millî Eğitim Bakanlığı personeli için Millî Eğitim Akademisinin kurulması amacıyla yasal altyapısı oluşturularak kamu ve özel kurumlar ile tüm sivil paydaşlar arasında iş birliği sağlanmalıdır.

108. Öğretmen kıdeminin öğrenci başarısı üzerindeki olumlu etkileri göz önünde bulundurularak mesleğe yeni başlayan öğretmenlerin mesleki gelişimi için okul tabanlı mentörlük programları uygulanmalıdır.

109. Adaylık Kaldırma Sınavı (AKS) kaldırılmalıdır.

110. Öğretmenlerin talepleri doğrultusunda il içi, iller arası veya uluslararası karşılıklı olarak öğretmen değişim programları uygulanmalıdır.

111. Etkili ve verimli eğitim denetiminin yapılabilmesi için teftiş sistemi yeniden yapılandırılarak müfettişlerin öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkı yapmaları amacıyla denetim ve rehberlik hizmetleri sunmaları sağlanmalıdır.

112. Öğretmenlerin ve eğitim çalışanlarının lisansüstü eğitim yapmaları desteklenmeli ve teşvik edilmelidir.

113. Yurt dışında görevlendirilen/görevlendirilecek öğretmenlerin kişisel, mesleki ve sosyal yönlerden desteklenmesi için ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyon ve iş birliği artırılmalıdır.

114. Öğretmenlerin mesleki gelişimlerini destekleyen kurum ve kuruluşlarca verilen eğitimlerin akreditasyonu sağlanmalıdır.

115. Öğretmenler tarafından geliştirilen örnek uygulamalar, Millî Eğitim Bakanlığınca dijital bir platform üzerinde sergilenerek diğer öğretmenlerin kullanımına sunulmalıdır.

Öğretmenliğin Statüsünün Artırılması

116. Öğretmenlik Meslek Kanunu çıkarılmalıdır. Kanun, resmî ve özel tüm okullarda çalışan öğretmenleri kapsayacak şekilde düzenlenmelidir.

117. Öğretmenlik mesleğini ve yöneticiliği daha cazip hâle getirecek şekilde maaş ve özlük hakları yeniden düzenlenmelidir.

118. Sözleşmeli öğretmenlik kaldırılmalı, öğretmen alımlarında kadrolu istihdam esas olmalı ve mülakat uygulaması kaldırılmalıdır.

119. İstisnai bir uygulama olan ücretli öğretmenlik koşulları iyileştirilmelidir.

120. Özel öğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin devlet okullarında görev yapan öğretmenlerle asgari aynı düzeyde özlük haklarına sahip olmaları yönünde düzenleme yapılmalıdır.

121. Öğretmenler için ödüllendirme sistemi veri temelli olarak yeniden düzenlenmelidir.

122. Öğretmenlere eğitim öğretim ödeneği yanında kendi mesleki gelişimlerinde kullanmak üzere mesleki gelişim ödeneği tahsis edilmelidir.

123. Emekli ve görevde olan öğretmenler için 3600 ek gösterge verilmelidir.

124. Her okul için yönetici ve öğretmenlerin mesleki gelişimine katkı sunmak amacıyla yıllık belirli bir bütçe ayrılmalıdır.

125. Bakanlık tarafından planlama yapılarak ihtiyaca göre öğretmenlerin mezun olduğu programa dayalı alanlar arası değişikliklerine imkân sağlayacak düzenlemeler yapılmalıdır.

126. Öğretmenlik bir kariyer mesleği olarak düzenlenmelidir. Kariyer sürecindeki ilerlemelerde öğretmenlerin özlük haklarında anlamlı ve belirgin artışlar sağlanmalıdır.

127. Okulların yönetiminden sorumlu olan eğitim kurumu yöneticiliği ikinci görev olarak değil, liyakat ve uzmanlık gerektiren, yetki-sorumluluk dengesi sağlanmış, profesyonel bir meslek olarak düzenlenmelidir.

128. Kalkınmada öncelikli sosyo-ekonomik açıdan dezavantajlı bölgelerde görev yapan öğretmenlere ilave özlük hakları ve teşvikler verilmelidir.